

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права
та міжнародних відносин
27 серпня 2025 р., протокол № 8
Голова Вченої ради

Тариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародні економічні відносини»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»
освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини та геополітична безпека»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин та
політичного менеджменту
25 серпня 2025 р., протокол № 7
Завідувач кафедри

 Ірина ГРАБЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Андрій ШЕВЧУК

Розробник: д. е. н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту АБРАМОВА Ірина

Житомир
2025 – 2026 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 23 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини та геополітична безпека» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2025 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 1	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		2-й	-
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		3-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи – 4,375	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		48 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
70 год.	-		
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань у сфері міжнародних економічних відносин, а також набуття практичних умінь та навичок щодо особливостей форм, методів та механізмів їх реалізації.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- розуміти сутність міжнародних економічних відносин, їх значення та еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;
- засвоїти понятійний апарат, що застосовується в міжнародних економічних відносинах;
- знати про роль та значення окремих країн і регіонів у міжнародній економіці, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- уміти аналізувати стан сучасної системи міжнародних економічних відносин та місце України в ній;
- визначити проблеми й тенденції розвитку міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
- використовувати отримані знання в сфері міжнародних економічних відносин на практиці для інтеграції України в сучасну глобальну економічну систему.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини та геополітична безпека»:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК14. Здатність здійснювати фахову діяльність в умовах типологічної і структурної різноманітності розвитку країн у світі.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 5

PH02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

PH16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

PH19. Уміння визначати сприятливі та несприятливі чинники природно-географічного походження, враховувати географічне положення у визначенні геополітичного статусу держав.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Система міжнародних економічних відносин

Тема 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин (ЗК5, СК1, СК14, PH06, PH19)

Сутність міжнародних економічних відносин. Суб'єкти та об'єкти міжнародних економічних відносин. Структурні рівні міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Міжнародний поділ праці (ЗК5, СК1, СК5, СК14, PH02, PH06, PH19)

Спеціалізація країн та міжнародний поділ праці. Чинники розвитку й поглиблення міжнародного поділу праці. Форми вияву та реалізації міжнародного поділу праці.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 6

Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами

Тема 3. Теорії міжнародної торгівлі (ЗК5, СК1, СК5, СК14, РН06, РН19)

Докласичні теорії міжнародної торгівлі. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Неокласичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Тема 4. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами (ЗК5, ЗК7, СК1, СК14, РН06, РН16, РН19)

Поняття та форми міжнародної торгівлі. Методи міжнародної торгівлі товарами. Показники міжнародної торгівлі.

Тема 5. Міжнародна торгівля послугами (ЗК5, ЗК7, СК1, СК14, РН06, РН16, РН19)

Особливості міжнародної торгівлі послугами. Класифікація послуг у міжнародній торгівлі. Загальні тенденції світової торгівлі послугами.

Тема 6. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами (ЗК1, ЗК7, СК5, СК8, РН02, РН06, РН16, РН19)

Тарифні інструменти торговельної політики. Нетарифні інструменти торговельної політики. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів торговельної політики.

Змістовий модуль 3. Міжнародний рух капіталу

Тема 7. Форми і чинники міжнародного руху капіталу (ЗК5, СК1, СК5, СК14, РН02, РН06, РН19)

Етапи виникнення і розвитку процесу міжнародного руху капіталу. Передумови та економічна доцільність міжнародного руху капіталу. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.

Тема 8. Міжнародний інвестиційний ринок (ЗК1, ЗК5, СК1, СК5, СК14, РН02, РН06, РН19)

Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Сутність міжнародного інвестиційного ринку. Структура міжнародного інвестиційного ринку.

Тема 9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності (ЗК1, ЗК5, СК1, СК5, СК14, РН02, РН06, РН16, РН19)

Система регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. Міжнародно-правове регулювання інвестиційної діяльності. Правове регулювання іноземних інвестицій на національному рівні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 7

Змістовий модуль 4. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці

Тема 10. Причини, форми та види міжнародної міграції робочої сили (ЗК12, СК11, РН4, РН7, РН11)

Поняття та види міжнародної міграції робочої сили. Причини та напрями міграції робочої сили. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили.

Тема 11. Світовий ринок праці (ЗК12, СК5, СК11, РН4, РН7, РН11)

Сутність, функції та структура світового ринку праці. Поняття та форми неформальної зайнятості на світовому ринку праці. Регулювання міжнародної трудової міграції.

Тема 12. Україна в міжнародних міграційних процесах (ЗК12, СК5, СК11, СК15, РН4, РН7, РН11, РН22)

Характеристика міграційних процесів в Україні. Головні чинники еміграції та країни-реципієнти робочої сили з України. Наслідки, переваги та загрози міграційних процесів в Україні.

Змістовий модуль 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво

Тема 13. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу (ЗК12, СК5, СК11, РН1, РН4, РН7, РН11, РН23)

Теоретичні аспекти технологій, процесу трансферу технологій і міжнародного трансферу технологій. Форми та методи міжнародного трансферу технологій. Міжнародний технологічний трансфер на світовому ринку технологій.

Тема 14. Інституційне регулювання світового ринку технологій (ЗК8, ЗК12, СК5, СК11, РН1, РН4, РН7, РН11, РН23)

Система регулювання світового ринку технологій. Інституційно-правове регулювання міжнародного трансферу технологій. Міжнародні та регіональні організації, що працюють у сфері інтелектуальної власності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Система міжнародних економічних відносин								
Тема 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 2. Міжнародний поділ праці	8,5	4	1	3,5	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	16	6	3	7	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля								
Тема 3. Сутність та еволюція міжнародної торгівлі	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 5. Зовнішньоторговельна політика країни	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
Тема 6. Регулювання міжнародної торгівлі	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	28	8	6	14	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Міжнародний рух капіталу								
Тема 7. Форми і чинники міжнародного руху капіталу	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 8. Міжнародний інвестиційний ринок	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 3</i>	21,5	6	5	10,5	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці								
Тема 10. Причини, форми та види міжнародної міграції робочої сили	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 11. Світовий ринок праці	9,5	4	2	3,5	-	-	-	-
Тема 12. Україна в міжнародних міграційних процесах	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 4</i>	23,5	8	5	10,5	-	-	-	-
Змістовий модуль 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво								
Тема 13. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 14. Інституційне регулювання світового ринку технологій	8,5	4	1	3,5	-	-	-	-
<i>Разом за змістовий модуль 5</i>	16	6	3	7	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 9

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини								
Тема 15. Світовий валютний ринок	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 16. Міжнародний кредит	7,5	2	2	3,5	-	-	-	-
Тема 17. Міжнародні розрахунки	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
Тема 18. Платіжний баланс	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 6	28	8	6	14	-	-	-	-
Змістовий модуль 7. Міжнародна регіональна економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку								
Тема 19. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	6,5	2	1	3,5	-	-	-	-
Тема 20. Глобалізація економічного розвитку	8,5	4	1	3,5	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 7	15	6	2	7	-	-	-	-
Модульний контроль	2	-	2	-	-	-	-	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1	150	48	32	70	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	48	32	70	-	-	-	-

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Система міжнародних економічних відносин			
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин	2	-
2	Тема 2. Міжнародний поділ праці	1	-
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля			
3	Тема 3. Сутність та еволюція міжнародної торгівлі	2	-
4	Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі	2	-
5	Тема 5. Зовнішньоторговельна політика країни	1	-
6	Тема 6. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами	1	-
Змістовий модуль 3. Міжнародний рух капіталу			
7	Тема 7. Форми і чинники міжнародного руху капіталу	2	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
8	Тема 8. Міжнародний інвестиційний ринок	2	-
9	Тема 9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності	1	-
Змістовий модуль 4. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці			
10	Тема 10. Причини, форми та види міжнародної міграції робочої сили	2	-
11	Тема 11. Світовий ринок праці	2	-
12	Тема 12. Україна в міжнародних міграційних процесах	1	-
Змістовий модуль 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво			
13	Тема 13. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу	2	-
14	Тема 14. Інституційне регулювання світового ринку технологій	1	-
Змістовий модуль 6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини			
15	Тема 15. Світовий валютний ринок	2	-
16	Тема 16. Міжнародний кредит	2	-
17	Тема 17. Міжнародні розрахунки	1	-
18	Тема 18. Платіжний баланс	1	-
Змістовий модуль 7. Міжнародна регіональна економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку			
19	Тема 19. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	1	-
20	Тема 20. Глобалізація економічного розвитку	1	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 2		32	-
РАЗОМ		32	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 11

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Система міжнародних економічних відносин			
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин 1.1. Сутність міжнародних економічних відносин 1.2. Суб'єкти міжнародних економічних відносин 1.3. Об'єкти міжнародних економічних відносин 1.4. Структурні рівні міжнародних економічних відносин 1.5. Внутрішнє і зовнішнє середовище міжнародних економічних відносин 1.6. Міжнародна економічна діяльність суб'єктів господарювання	3,5	-
2	Тема 2. Міжнародний поділ праці 2.1. Сутність і роль міжнародного поділу праці (МПП) у системі міжнародних економічних відносин 2.2. Чинники розвитку й поглиблення міжнародного поділу праці 2.3. Форми вияву та реалізації міжнародного поділу праці 2.4. Світові тенденції міжнародного поділу праці 2.5. Вплив міжнародного поділу праці на економіку країн світу	3,5	-
Змістовий модуль 2. Міжнародна торгівля			
3	Тема 3. Сутність та еволюція міжнародної торгівлі 3.1. Поняття та форми міжнародної торгівлі 3.2. Роль міжнародної торгівлі в системі світогосподарських зав'язків 3.3. Методи міжнародної торгівлі товарами 3.4. Показники міжнародної торгівлі 3.5. Договірні практика в сфері міжнародної торгівлі	3,5	-
4	Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі 4.1. Еволюція теорій міжнародної торгівлі 4.2. Докласичні теорії міжнародної торгівлі 4.3. Класичні теорії міжнародної торгівлі 4.4. Неокласичні теорії міжнародної торгівлі 4.5. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі 4.6. Концепції меркантилізму, протекціонізму, фритрейдерства 4.7. Теорії А. Сміта і Д. Рікардо 4.8. Модель Хекшера-Оліна	3,5	-
5	Тема 5. Зовнішньоторговельна політика країни 5.1. Особливості зовнішньоторговельної політики України 5.2. Особливості зовнішньоторговельної політики США 5.3. Особливості зовнішньоторговельної політики Китаю 5.4. Особливості зовнішньоторговельної політики країн ЄС	3,5	-
6	Тема 6. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами 6.1. Тарифні інструменти торговельної політики 6.2. Мито: поняття, функції, види 6.3. Нетарифні інструменти торговельної політики 6.4. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів торговельної політики	3,5	-
Змістовий модуль 3. Міжнародний рух капіталу			
7	Тема 7. Форми і чинники міжнародного руху капіталу	3,5	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 12

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	7.1. Сутність міжнародного руху капіталу 7.2. Етапи виникнення і розвитку процесу міжнародного руху капіталу 7.3. Передумови та економічна доцільність міжнародного руху капіталу 7.4. Класифікація форм міжнародного руху капіталу 7.5. Географія міжнародного руху капіталу		
8	Тема 8. Міжнародний інвестиційний ринок 8.1. Особливості та принципи міжнародної інвестиційної діяльності 8.2. Прямі іноземні інвестиції 8.3. Портфельні іноземні інвестиції 8.4. Міжнародна інвестиційна інфраструктура 8.5. Сутність міжнародного інвестиційного ринку 8.6. Структура міжнародного інвестиційного ринку 8.7. Міжнародний ринок акцій 8.8. Міжнародний ринок облігацій 8.9. Похідні цінні папери на міжнародному інвестиційному ринку 8.10. Особливості іноземного інвестування в Україні	3,5	-
9	Тема 9. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності 9.1. Система регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. 9.2. Елементи регулювання міжнародної інвестиційної діяльності 9.3. Система інвестиційних пільг 9.4. Система інвестиційних гарантій 9.5. Міжнародно-правове регулювання інвестиційної діяльності 9.6. Міжнародні договори про захист інвестицій 9.7. Міжнародні інститути, що сприяють міжнародній інвестиційній діяльності 9.8. Правове регулювання іноземних інвестицій на національному рівні (за країнами) 9.9. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні	3,5	-
Змістовий модуль 4. Міжнародна трудова міграція та світовий ринок праці			
10	Тема 10. Причини, форми та види міжнародної міграції робочої сили 10.1. Поняття та види міжнародної міграції робочої сили 10.2. Причини та напрями міграції робочої сили 10.3. Масштаби міграційних процесів 10.4. Форми міграційних процесів 10.5. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили	3,5	-
11	Тема 11. Світовий ринок праці 11.1. Сутність та функції світового ринку праці 11.2. Структура світового ринку праці 11.3. Поняття та форми неформальної зайнятості на світовому ринку праці 11.4. Регулювання міжнародної трудової міграції	3,5	-
Змістовий модуль 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво			
13	Тема 13. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу 13.1. Теоретичні аспекти технологій, процесу трансферу технологій і міжнародного трансферу технологій 13.2. Форми та методи міжнародного трансферу технологій 13.3. Організаційні механізми трансферу технологій 13.4. Лізинг: сутність, види. Позитивні та негативні моменти лізингу	3,5	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	13.5. Сутність франчайзингу, його види. Переваги та недоліки		
14	Тема 14. Інституційне регулювання світового ринку технологій 14.1. Система регулювання світового ринку технологій 14.2. Інституційно-правове регулювання міжнародного трансферу технологій 14.3. Міжнародні та регіональні організації, що працюють у сфері інтелектуальної власності 14.4. Діяльність світової організації інтелектуальної власності	3,5	-
Змістовий модуль 6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини			
15	Тема 15. Світовий валютний ринок 15.1. Сутність та функції світового валютного ринку 15.2. Структура світового валютного ринку 15.3. Суб'єкти світового валютного ринку 15.4. Світова валютна система та її структура 15.5. Валюта в міжнародних відносинах і умови її конвертованості 15.6. Еволюція світової валютної системи	3,5	-
16	Тема 16. Міжнародний кредит 16.1. Поняття, функції та форми міжнародного кредиту 16.2. Сутність, види та показники зовнішнього боргу 16.3. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин 16.4. Транснаціональні банки як міжнародні фінансові посередники	3,5	-
17	Тема 21. Міжнародні розрахунки 17.1. Сутність і організаційні засади проведення міжнародних розрахунків суб'єктами розрахункових операцій 17.2. Форми, типи та види міжнародних розрахунків 17.3. Валютний кліринг: поняття, причини використання та види	3,5	-
18	Тема 18. Платіжний баланс 18.1. Економічна сутність платіжного балансу 18.2. Структура платіжного балансу 18.3. Чинники впливу на стан платіжного балансу 18.4. Взаємозв'язок платіжного балансу та макроекономічної динаміки	3,5	-
Змістовий модуль 7. Міжнародна регіональна економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку			
19	Тема 19. Міжнародна регіональна економічна інтеграція 19.1. Сутність, передумови та фактори регіональної економічної інтеграції 19.2. Рівні, форми і типи міжнародної економічної інтеграції 19.3. Характеристика зон вільної торгівлі	3,5	-
20	Тема 20. Глобалізація економічного розвитку 20.1. Сутність і рушійні сили економічної глобалізації 20.2. Моделі глобального розвитку 20.3. Глобальні проблеми людства та способи їх розв'язання 20.4. Глобальні та регіональні параметри економічного розвитку України	3,5	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ		70	-
РАЗОМ		70	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 14

7. Індивідуальні самостійні завдання

Виконання індивідуального завдання передбачає побудову профілю країн світу щодо їх участі у міжнародних економічних відносинах, здійснення оцінки тенденцій їх економічного розвитку та визначення їх ролі в світовій економіці.

Для виконання індивідуального завдання студент обирає країну та формує її профіль відповідно до наступних завдань:

- ✓ надати загальну характеристику країни (географічне положення, столиця, адміністративний поділ, державні символи, офіційні мови, політичний устрій, керівництво країни, домінуючий тип економічної політики держави, загальна площа, населення, валюта тощо);
- ✓ на основі типології (класифікації) країн світу визначити місце обраної країни в різних класифікаційних групах, з'ясувати, якими факторами воно обумовлене;
- ✓ здійснити оцінку динаміки економічних показників розвитку країни (чисельність населення, валовий внутрішній продукт, валовий внутрішній продукт на одну особу, національний дохід, національний дохід на одну особу, обсяги експорту, обсяги імпорту, рівень безробіття, інфляція, прямі іноземні інвестиції, державний борг тощо);
- ✓ дослідити експортно-імпорти операції країни, проаналізувати товарну та географічну структуру торгівлі товарами та послугами, охарактеризувати та оцінити взаємозв'язок з іншими країнами світу у торговельних відносинах, і зокрема, Україною;
- ✓ дослідити місце країни у світових економічних рейтингах та здійснити їх оцінку. Обов'язковими для вивчення є: Світовий рейтинг конкурентоспроможності (World Competitiveness Ranking), Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index), Європейський інноваційний рейтинг (European Innovation Scoreboard) (для європейських країн), Міжнародний рейтинг податкової конкурентоспроможності (International Tax Competitiveness Index), Індекс людського розвитку (Human Development Index), Індекс економічної свободи (Economic Freedom Index), Глобальний індекс продовольчої безпеки (Global Food Security Index), Індекс процвітання (Global prosperity index), Doing Business, Рейтинг найкращих країн світу (Best Countries). Важливо не лише оцінити місце у світовому рейтингу, але і дослідити механізм формування рейтингів за окремими складовими;
- ✓ визначити участь країни у міжнародних світових економічних організаціях;
- ✓ надати оцінку діяльності транснаціональних компаній в країні;
- ✓ на підставі аналізу сформованого економічного профілю обраної країни, встановити слабкі та сильні сторони її економічного розвитку, надати загальну

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 15

власну оцінку та визначити можливості та загрози для сталого економічного зростання країни;

✓ ідентифікувати позитивні практики економічної політики обраної країни та обґрунтувати можливості їх використання в Україні.

Вимоги до оформлення індивідуального завдання

Завдання повинно бути виконано у вигляді презентації.

Презентація повинна містити графіки, таблиці, рисунки, мапи тощо. Інформація кожного слайду повинна мати посилання на джерело.

Презентація не повинна містити великих обсягів текстових описів. Текст допускається лише в частині опису результатів SWOT-аналізу та висловлення пропозицій.

Обов'язковим є список використаної літератури та джерел.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
1	2
РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії); наочні (демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань); інтерактивні методи навчання (дебати, мозковий штурм); ситуаційний метод.
РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії); наочні (демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань); інтерактивні
РН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	практичні (різні види вправ та завдань); інтерактивні методи навчання (дебати, мозковий штурм); ситуаційний метод.
РН19. Уміння визначати сприятливі та несприятливі чинники природно-географічного походження, враховувати географічне положення у визначенні геополітичного статусу держав.	вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії); наочні (демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань); інтерактивні методи навчання (дебати, мозковий штурм); ситуаційний метод.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 16

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
1	2
PH02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Залік
PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Залік
PH16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Залік
PH19. Уміння визначати сприятливі та несприятливі чинники природно-географічного походження, враховувати географічне положення у визначенні геополітичного статусу держав.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 17

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1) написання конкурсної наукової роботи та захист з участю;	20	
2) написання конкурсної наукової роботи без участі;		
3) публікація наукової статті у фахових виданнях;	15	
4) підготовка та публікація тез із виступом;	20	
5) підготовка та публікація тез без виступу;	10	-
6) індивідуальні дослідження без публікації;	5	
7) залучення або доєднання до неформальних позанавчальних заходів;	3	
8) членство та дослідницька робота у гуртках та центрах університету	2	
	від 10 до 20	
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 18

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання поточних тестових завдань	30	-
Виконання та захист завдань, кейсів	20	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{Уд100}$, $P_{ТЗ100}$, $P_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$$ВК_{Уд} = 10 \div 80 = 0,125;$$

$$ВК_{ТЗ} = 30 \div 80 = 0,375;$$

$$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 80 \div 100 = 0,8$.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 19

виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній

¹ Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 20

освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Prometheus. Економіка для всіх. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1

Дія.Освіта. Безпечна міграція. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/safe-migration>

Дія.Бізнес. Експорт. URL: <https://business.diia.gov.ua/export>

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала		100-бальна шкала
	Екзамен	Залік	
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F			0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Глобалізація	Globalization
2	Міжнародна торгівля	International trade
3	Експорт	Export
4	Імпорт	Import
5	Транснаціональні корпорації	Transnational corporations
6	Логістика	Logistics
7	Інновації	Innovations
8	Міжнародний поділ праці	International division of labor
9	Міжнародний валютний фонд	International Monetary Fund (IMF)
10	Світовий ринок	Global market
11	Міжнародні організації	International organizations
12	Прямі іноземні інвестиції	Foreign direct investment (FDI)
13	Торговельний баланс	Trade balance
14	Міжнародна конкуренція	International competition
15	Платіжний баланс	Balance of payments
16	Валютний ринок	Foreign exchange market

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 21

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
17	Міжнародні інвестиції	International investments
18	Транснаціональні корпорації	Transnational corporations (TNCs)
19	Міжнародний ринок капіталу	International capital market
20	Світова організація торгівлі	World Trade Organization (WTO)

12. Рекомендована література

Основна література

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ«ХП», 2019. 234с. URL : <https://core.ac.uk/reader/275821380>

2. Задоя А. О., Магдич, О.А., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.142 с. URL : <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3848>

3. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2020. 352 с. URL: <http://surl.li/qcaoc>

4. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с. URL: <http://surl.li/qcapb>

5. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

6. Міжнародна міграція біженців: сучасний стан, соціально-економічні наслідки та правове регулювання: монографія / Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Шиманська К.В., Бондарчук В.В., Ксендзук В.В., Сергієнко Л.В., Абрамова Д.С., Іванюта В.В. Житомир, 2018. 200 с.

7. Міжнародні економічні відносини : підручник / А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, О. М. Сохацька [та ін.] ; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с. URL: <http://surl.li/qcaux>

8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с. URL: <http://surl.li/qcaum>

9. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>

10. Світова економіка : навчальний посібник / за ред. Ю. Козака, Н. Логвінової, А. Наумчик. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.

11. Світова економіка = World Economy : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 22

12. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с. URL: <http://surl.li/qcavm>

13. Moroz Y., Hrabchuk O., Pasichnyk A. The impact of migration processes caused by the war on the development of the Polish and Ukrainian economies. SocioWorld. Social Research & Behavioral Sciences. Tallinn, Estonia. Vol. 14 Iss. 4. 2023. P. 90 - 95. URL: <https://zenodo.org/records/10443790>

14. Barkin J. International organization: theories and institutions. Springer, 2015. 198 p. URL: <http://surl.li/qcbms>

15. Kozak Y., Ukhanova I., Mindova O. Introduction to foreign economic activity of enterprises. Training. K. : CUL, 2022. 200 с. <https://culonline.com.ua/catalog/ekonomika/introduction-to-foreign-economic-activity-of-enterprisetraining-y-kozak-i-ukhanova-o-mindova-1/read>

Допоміжна література

1. Абрамова І. В. Євроінтеграційні імперативи трансформації фінансового забезпечення сталого розвитку сільських територіальних громад: монографія – Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2024. – 290 с. <https://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Abramova.pdf>

2. Грицишен Д. О., Абрамова І. В. Формування та реалізації фінансових механізмів ЄС щодо сталого розвитку сільських громад. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2024. № 20. С. 67-78. URL.: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.8>

3. Грицишен Д. О., Абрамова І. В. Міжнародні імперативи фінансового забезпечення сталого розвитку сільських громад. Проблеми економіки. 2024. №2. С. 31-38. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-31-38>

4. Абрамова І. В., Поплавський П. Г. Фінансування міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій через призму декомпозиційної моделі. Бізнес Інформ. 2024. № 4. С. 26-31. URL.: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-26-31>

5. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна / наук. ред. В. Юрчишин ; Укр. центр екон. і політ. дослідж. ім. Олександра Разумкова. Київ : Заповіт, 2018. 201 с. URL : <http://surl.li/qcahu>

6. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2022. 264 с. URL : <http://surl.li/qcaks>

7. Горбач Л. М., Плотніков О.В. Міжнародні фінанси : підручник. Київ : Кондор, 2019. 525 с.

8. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL : <http://surl.li/qcals>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 23

9. Європейський Союз : вчора, сьогодні, завтра : навч. посібник / укл. Ю. Макар, В. Бурдяк, В. Макар, В. Семенко. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 400 с. URL : <http://surl.li/qcaaa>

10. Європейський Союз у міжнародних відносинах : навч. посібник / В.В. Копійка, С.О. Маковський, М.А. Миронова : за заг.ред. В.В. Копійки. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с. URL : <http://surl.li/qbxzv>

11. Задоя О. А. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с. URL : <http://surl.li/qcack>

12. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с. URL : <http://surl.li/hslwa>

13. Міжнародні економічні відносини: запитання та відповіді: навч. посібник. 5-те вид. перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г., Спорєка Т., Зайця М. А. К.: Центр учбової літератури, 2017. 332 с. URL : <http://surl.li/qcavg>

14. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / А.І. Боярчук, Р.П. Огородник, І.А. Плющик, Н.М. Антофій, Н.Є. Федорова. Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2018. 374 с. URL : <http://surl.li/nvidn>

15. Міжнародні організації : навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г. та ін. К. : ЦУЛ, 2019. 344 с. URL : <http://surl.li/gykvk>

16. Мороз Ю.Ю., Цал-Цалко Ю.С., Гайдучок Т.С., Цегельник Н.І. Митна діяльність в Україні: організація та облікове забезпечення. Вип. 1. Організація митної діяльності в Україні, її роль в розвитку бізнесу та облікове забезпечення. Житомир : Рута, 2020. 136 с. URL: <http://surl.li/qcbfg>

17. Світова економіка: підручник / за ред. О. І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О. І. Рогача; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2018. 607 с. URL: <http://surl.li/bbrxo>

18. Світова економіка: підручник/ За редакцією А. П. Голікова, О.А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с. URL : <http://surl.li/qcajn>

19. An Introduction to International Economic Relations .- Edited by Yuriy Kozak, Temur Shengelia – Tbilisi : Publishing House “Universal”, 2014. - 224 p

20. Management of Foreign Economic Activity: Complex of learning materials for organization of independent work, control and self-control of student learning / Н. Hlukha, S. Kholod, I. Shkura, O. Yevtushenko, O. Zadoya. Dnipro: Alfred Nobel University, Dnipro, 2018. 89 с. URL: <http://surl.li/qbzqk>

21. A Handbook of International Trade in Services. URL: <http://surl.li/qbzra>

22. International trade: training manual. Edited by Y. Kozak, A Gribincea. Chisinau: CEP-USM, 2016. 259 p. URL: <http://surl.li/qbzrp>

23. International Trade. URL: <http://surl.li/qbzsc>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної ради URL: <http://rada.gov.ua>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 24

2. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Сайт Європейського союзу. URL: <http://europa.eu/>
4. Сайт інституту економіки та прогнозування НАН України. URL: <http://ief.org.ua>
5. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
6. Сайт Міжнародної організації праці. URL: <http://www.ilo.org>
7. Сайт Міністерства закордонних справ в Україні. URL: <https://mfa.gov.ua/>
8. Сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
9. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
10. Сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. URL: <http://www.oecd.org>
11. Сайт Організації об'єднаних націй. URL: <http://www.un.org>
12. Сайт Представництва Європейської Комісії в Україні. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/eu-and-euam/>
13. Сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
14. Сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
15. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
16. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhнародni-vidnosini/uchast-u-mizhнародnih-organizacijah>

Рекомендовані інформаційні ресурси для виконання індивідуального завдання

Дані щодо профілів країн світу

1. <https://www.countryreports.org/>
2. http://news.bbc.co.uk/2/hi/country_profiles/default.stm
3. <https://www.oecd.org/regional/regional-policy/country-profiles.htm>
4. <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/en-GB/index.html>
5. <https://gwis.jrc.ec.europa.eu/apps/country.profile/>
6. <https://tradeeconomics.com/country-profile/>

Система економічних показників

1. <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>
2. <https://ourworldindata.org/>
3. <https://www.theglobaleconomy.com/>

Торговельна статистика

1. <https://wits.worldbank.org/countrystats.aspx?lang=en>
2. <https://oec.world/en>
3. <https://atlas.cid.harvard.edu/>
4. <https://www.statista.com/>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-21.11-04.01/ 291.00.1/Б/ОК19- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 23 / 25

5. <https://ec.europa.eu/eurostat>
6. База даних ООН Comtrade. <https://comtradeplus.un.org/>

Світові рейтинги

1. Human Development Index. URL: <http://surl.li/rxskq>
2. Economic Freedom Index. URL: <https://www.heritage.org/index/ranking>
3. Global Food Security Index. URL: <http://surl.li/jxvyx>
4. Global prosperity index. URL: <https://www.prosperity.com/rankings>
5. Doing Business. URL: <https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness>

Інтернет-платформи

1. Power BI – для візуалізації, інтерактивного аналізу та представлення даних: <https://powerbi.microsoft.com/>
2. Voyant Tools – онлайн-платформа для лінгвістичного та контент-аналізу текстів: <https://voyant-tools.org/>
3. International Futures (IFs) – глобальна система прогнозування та моделювання, розроблена *University of Denver (Pardee Center)*: <https://pardee.du.edu/access-ifs>
6. Human Development Index. URL: <http://surl.li/rxskq>
7. Economic Freedom Index. URL: <https://www.heritage.org/index/ranking>
8. Global Food Security Index. URL: <http://surl.li/jxvyx>
9. Global prosperity index. URL: <https://www.prosperity.com/rankings>
10. Doing Business. URL: <https://archive.doingbusiness.org/en/doingbusiness>